

Norges Jeger-
og Fiskerforbund

SABIMA

GREENPEACE

Til: Olje- og energidepartementet

13.10.2023

Høringsuttalelse – regulering av innsyn i havvindsøknader

Naturvernforbundet, WWF Verdens naturfond, BirdLife Norge, Sabima, Norges Jeger- og Fiskerforbund, Greenpeace og Norsk Friluftsliv har valgt å gå sammen om en felles høringsuttalelse i denne saken.

Bakgrunn

Regjeringen har foreslått å endre forskriften i offentlighetsloven og forskriften til havenergiloven for å unnta havvindsøknadene for innsyn. Etter forslaget skal det kunne gjøres unntak fra innsyn i søknader og protokoller i saker om prekvalifisering og tildeling av prosjektområder for vindkraft til havs.

I høringsnotatet begrunnes det med at søknadene kommer til å inneholde konkurransesensitiv informasjon, og at «det vil være urimelig arbeidskrevende for departementet å skille ut den taushetsbelagte informasjonen».

Organisasjonenes innspill

Alle prosesser knyttet til utbygging av havvind bør være åpne for offentlig innsyn. Innsynsretten er et viktig prinsipp i et demokratisk samfunn, som sørger for tillit til forvaltningsorganene og avgjørelsene de tar, og kan forbedre prosjekter gjennom at det muliggjør innspill fra forskjellige interessenter. Staten bør spille med åpne kort og sikre transparente prosesser i utvelgelsen av selskaper som skal bygge havvindanlegg, selv om det har en kostnad.

Tidlig medvirkning og innsyn er avgjørende for tilliten til forvaltningen, og et viktig verktøy for å muliggjøre dialog som kan redusere konflikt. Dette er særlig viktig på områder som havvind, der teknologien, kunnskapen, og naturløsningene er under stadig utvikling.

For oss er det avgjørende å kunne følge med på at staten velger selskaper som tar størst mulig naturhensyn, og investerer i gode naturløsninger ved fremtidig utbygging av havvind. Det er kun på denne måten vi kan bidra med vår kompetanse på området. Denne muligheten forsvinner, ved at vi nektes innsyn før tildeling er skjedd. Dette burde også være problematisk for regjeringen ettersom Norge har signert FNs naturavtale, som sier at naturen skal stå sentral i all arealforvaltning.

Innsynsretten er nedfelt i Grunnlovens § 100: «Enhver har rett til innsyn i statens og kommunenes dokumenter og til å følge forhandlingene i rettsmøter og folkevalgte organer. Det kan i lov fastsettes begrensninger i denne rett ut fra hensyn til personvern og av andre tungtveiende grunner.»

Det ekstra arbeidet dette medfører for departementet, mener vi er nødvendig et i demokratisk samfunn, og en forutsetning for å få til gode prosesser som reduserer konflikter og forbedrer norske havvindprosjekter.

Som Sivilombudet skriver:

«Pressen og allmennheten for øvrig har behov for og interesse av å vite hva som skjer. Innsynskrav må derfor ikke oppfattes som sand i maskineriet, men som en viktig rett og forutsetning for vårt demokrati.»¹

Vi mener det er bekymringsverdig at departementet ikke vil ta seg tid til å følge opp offentlighetens rett til innsyn i saker av stor nasjonal betydning og med betydelig offentlig støtte. I det bunnfaste havvindområdet Sørlege Nordsjø II er det lagt opp til en statlig støtte på opptil 23 milliarder kroner. For flertallet av de potensielle områdene for havvind, som ble lansert av NVE i april 2023, er det antagelig aktuelt med enda større summer, ettersom flytende havvindanlegg er langt dyrere enn bunnfast.

Foreslåtte endringer i offentlegforskrifta og havenergilovforskrifta

I offentlegforskrifta er det foreslått et nytt tredje ledd i § 9: «Det kan gjerast unntak frå innsyn for søknadar i saker om prekvalifisering og i saker om tildeling av prosjektområde etter regelverk gitt etter havenergilova, og for dokument som inneheld rangeringar, oppsummeringar eller liknande omtale av slike søknadar, inntil tildelinga er gjort.»

I havenergilovforskrifta er det foreslått en ny § 22 i kapittel 4: «Unntak frå retten til partsinnsyn. Ein part har ikkje krav på å få gjere seg kjend med søknadar i saker om prekvalifisering og i saker om tildeling av prosjektområde etter kapittel 2A i denne forskrifta, eller med dokument som inneheld rangeringar, oppsummeringar eller liknande omtale av slike søknadar, før tildelinga er gjort.»

¹ [Innsynsguiden - Sivilombudet](#)

Vi mener forslaget er i strid med retten til informasjon om planlagte arealinngrep og hvordan det kan påvirke miljøet i miljøinformasjonslovens kapittel 3 paragraf 10, og retten til tilgang til miljøinformasjon og allmennhetens deltakelse i beslutningsprosesser som angår miljøet i tråd med Århuskonvensjonens artikkel 4 og 6, som Norge er part i.²

Naturvernforbundet, WWF Verdens naturfond, BirdLife Norge, Sabima, Norges Jeger- og Fiskerforbund, Greenpeace og Norsk Friluftsliv mener at begge endringsforslagene bør skrinlegges.

Hilsen,

Truls Gulowsen, leder Norges Naturvernforbund

Kjetil Aa. Solbakken, generalsekretær BirdLife Norge

Christian Steel, generalsekretær Sabima

Siri Parmann, fagsjef Norges Jeger- og Fiskerforbund

Bente Lier, generalsekretær Norsk Friluftsliv

Karoline Andaur, generalsekretær WWF Verdens naturfond

Frode Pley, leder Greenpeace Norge

² <https://www.regjeringen.no/no/tema/klima-og-miljo/innsiktsartikler-klima-miljo/retten-til-miljoinformasjon/id2339785/>